

Titel: Axiomer, [MTG] 125-1820

Citation: "Axiomer, [MTG] 125-1820", i *Louis Hjelmslev og hans kreds*, s. 1. Onlineudgave fra Louis Hjelmslev og hans kreds: https://tekster.kb.dk/text/lh-texts-kapsel_125-shoot-workidacc-1992_0005_125_MTG_1820.pdf (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Louis Hjelmslev og hans kreds

Ophavsret: Materialet kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge det til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

Axiom r.

Axiomer (Xademonttrabl« }, d#r forudarte« ved proceduren.

I. Inhvur *¥KU%*m,tlk* er fun-etion af <m parodi j?rø«tt*. IX. Sthvert fu*tu» haj? ftø kvalitwfters fora ø« auhatane. »e to kvaliteter lader al* kun differentier« *enr.« »rondel«# af jtrydenlnsren nellen «t etaten 035 et forløb. III. I en miftttjtjøifttk In<i*a«r relater, n«n Ork* ordener; I en &ar»dl#t». tllc Ind^fvir ordener o* dårens lod, aen ikke relater, XT. It rø#gXigt m itrrlal©« første nutation «r altid en nu tat ton nellen to 04j kun to fakta, f. »menene r r*«p. thnonon)doea«rv der er funktion af et o* *««*« nuaen, •f non «r af et åndeligt antal, elge« desuden at vwr*.- funktion af hver •lt nonen. fl. isttellet af ko«pl«Bt*jit»rt. korrelater er altid et prlatal under \$,

2

Olo««<m >ti:ci :?#«remer.

Teoremer,

der forudsætte« ved præct.-durea*

X. yroeduren omfatter oa nyntagm&ti«* o# «» paradigmati#k deduction, hvt« indbyrde* iwXicofKX^o principielt or »ilkaarllg* Uf. Axiom I*) XI. X dors fors to af det xo deduktioner foreligger kvaliteten »differentieret. Uf. Axiom II.) XIX. ARlrngg#* d«n syntagmatiske deduktion nem dr.n føret# eg do« paradigma- ilek« deduktion #om åen anden, vil dar i &#» efnntagmatt«k« deduktion opereres m*d relater «&mt aod dl««e* aktttalisationer individerne, me- den* der i den paradigme,tiske deduktion vil operere« »ed kategorier oe £!««#« led.

3

©loeiemativ: Fliset9P*r.

Frineipper

Af to null*« lønninger ©.ns«« den for den rigtip, •oa» gtvar dat, *'»pl««t« resultat. Af *« »all fe lønninger, son giver lig« »trap#!* rennlta* nas«« den for d«n rigtige, »om nedfører dot ft>r- veet« antal lad 1 proeduren. 8*wf afled««s * • gfcQftoai arinej * Froeduren o« fevert nf den« led øtcal anlnggø« »ftwlede«, at der opnaa* det øttfrat anil#* antal autonom or det ratndet mil«* antal koæplew«ntrø»e. 2, fiimiu*fiAlJLrAlfBiLagIAo lbaot i 8ar»o» en del af Materialet entydigt tillader ©en løentng, ®S en anden del af Materialet flertydigt tillad«,r denne »atwae 1 or ni nr. general i«er«e denne losning- til at r«eldo for den flertydige del af Materialet«

4

em* tik

Definitioner,

1.

Ste finit ioner,

der forudwittea ve a axiom ru«, vod principperne ag ved proceduren, X, »Handele« er dels middelbur; luAteMitt. del* umiddelbar: mflatfAmu fed et faktum forstue?* noget « rundeligt« fud et fttwoatB foret*«« et blot anskueligt fa. turn. fed «t maan foretaa« ei blot å*gttag«Xlgt ftoktttm, ft faktum, der er baade anskueligt ag iagttag^ligt* Indbefatter tf«ligelig bandt et fmomen og et »urnen* 38* vilkårlig Hanne af fakta bommene« *t mliXiaiii. IX, fed en tfhnktina foret««« en afhængighed »ellem fakta, XIX, fed t^tafunktion foret««« funktionen »enten«-«!ler" »ellem fima~ Hener s dlejunktio* foreligger, nær fhHMNwaent« anekne« #o» forekommende ultimativt og Ikke »amen, fe« kanlrnnktioa forntaae funktionen «b»ad«-og" w»Uw fsrøosws- ner j konjunktion foreligger, »aar fwno««nerne anakues »o» fore- kommende a&nnen o# Ikke iatemetlft, Xf, fed et fratern foret«*« et funktionelt materiale, fevl« ftenowener ladgaar disjunktion. fed et forlab foretaas et funktionelt materiale, hvi« lHi,o»enor indgå«r konjunktion, Hmtimuir, der harer tli aastwo ayeiem, eller der hdrer til »arne forlob, elge« et udgår* en M&ML* f, laar et eyetemnunen under givne bctingelnar er funktion af eet elbor tflere ffor omener, benævnes det under dieee givne b#tlngel««r isyiiffttftir ret: mader alle @ndre betingelser benævne« s det potentielt, laar et forløbanumen unaer givne betingelser er funktion *t eet eller flere fmenener, benævne* det under diea# givne bettngelaer aktuall-gåret: under *11« andre betingelser benævnte det idealt. Umomener, der er funktion af et eystemmmon, benmvn«« dette«Vtftfi< S&ZkMti&Z. Bu urnener, divider.

der er funktion af et forlefbanumen, benarnea dette« Xtk

5

Gloe«#»a*tk; D« finit ioner.

2.

fl. fed en XlftUUI femte«* «t luiddeXeltgt faktum. ▼XI. Xn forløb«ffentetion benævn*« ration. En ey stamfunktion benenme« asSJSZåiåiUa. ▼III. ▼»£ AHftjLttXftg oU«r funXUv« .fakta, fer«tu?.? naadannt fakta, der #r funktioner *f fakta. Te* «t AM ferntoan et ftujxttf, der Indseer i kl*««« ned de fakta, een det er funktion af. ▼ed et g&Afeft forstå*« et fuiutiv, d«r ikke indfa^r i klaeee ned de fakta, son det er funktion af. ▼ed en Agiiij foreta e en klanen af led. Xt relat, der tillig er en orden, bnnmvnnn en .kategori. It led, der ikke tUXi.se er relat, kernerne« et JdMfeiiil. ft XX. fmwamener anekuod# non konjunkt« eller non diajunfcte bunrørnea dunk« MX&X« ▼ed en mutation forstå«« en ombytning inden for en rakke af Junk« tiver. ▼ed mgnRtatlon fornta&a en nutation »sell««* teonjunkt«. ▼ed forstå«« o« nutation »ellen disjunkt«. * X. Ted et niAiaekl fer«tom* en klan«« af funxtiv« klanner af funktiver. XX. Xt nat«Hale benævne« anutolojeink. naar det udgør et hierarki. It ««*iologi*ite Ryste* kenmvn*« «n iiaradjLrjn -tlx. Sn fclanne inden for «n paradigmatik benesvaes et .naradis*«.. Xt semiologi«x forlob benævne« en gy^taignft&JLft. Kn klanne inden for en eyntagwatik benwvae «n teado. XXX, fed en manime femten« et materiale, der er funktion af flor« tender hørende til femte«XXI«« nyntw#watitete«r# eller af flere paradigmer hør« nda til forn kel 11 s* paradigmat! klcer. XXXI, 8n »yntagmatift, af hvi« tender alle menins«r er funktion, bnnenmae en tgxt. gn paradignfttik, af fcvfcfn paradigmer alle weningen er funktion, be- niwvne« et earor. i* XX?« Ted en autonomi forstå«« en funktion imalle* fakta, der er eaaledee be«kaffen, at narartilg« fakta er erteendnlige, naar blot eet kon vasre manifenteret. ▼ed en haml*.m«at arltet forets,«« en funktion imellem fakta, der er naglede« benkaffen, at intet fakta* er erkende!lgt aden at kunne rare nandfenteret.

6

Oloetsmtiki Stø ft ni lianer

3

It alges Rt var« ■raEJLM»i,j>& inden for et givet »siteriaie* na.^r det k-.-.n vwr** »anifeetarei laden for dette givne »a-Urinle. Et natenont faktna alge« at vwr« ylr*>ial_t inden for ot givet f*.aterift3U, w.*r det Ikke k&n f**r«« inmifeitteret inden fer dette givne » t- ri«5,e.

7

Qlo&SfeB&ti*; Axlo»sr

Axlo»ftr (Indernet rabl«), m *»»»■*»»» n***-«*-***** m m

der forudsattes Vv.d \$roe. duren.

X. gahver syatagnattk er funktion af en paradignatik. XI. Rtkeert fa« ia» bar to ksalitateirs for« og substans. Xte to ksalitstsr lader sig kun differentier© game* erkendelse af krydsningen ©ellen •t nyste* og et forlob, XII. I en syntagaatlk indgå ar relater* wm ikke ordsnar; I en par&digne- tik indgfe ir ordener ©g deres lad, »*m ikke relater, XT, *t 8i»rorli?t b*teriales forst« »utation er eltid en ssetatioa ».ølle« to og Iran to fakta, ?• Jnnoaiæer r*sy* fSenr.n. tsklaeser, dar er funkt i en af et e •- aw»e annsn* ©g sow er af et endeligt antal, elges deenden at »ære funktion af boer sit nonen, TI, Antallet af kø»plonen*«*« korrelater ©r altid et yrisstaX under 6,

8

Glosnossatj,* ;

ir

Tea rener.

der foruda.,«ttaa ted proeedarea. «

X. J?roe*i*r*» eafdttter ea */nt*sB*ti«k mg «* paj-di^aan«* deduktion, hvU Indtoyrde* r,/. lefe'Xge prlaeipiel* er vilXnftlig. fjf . jutoa l*) II. I d*a i/ d« to deduktioner f«-Us<?fcr kvaliteten udi!*«renitoret. (if. Axioa n.) III. Anlw&S&n den *jw«gaattftk# deduktion *<m doa iterate o# ien parsdig** - dedukt3. oa noa den oidea, vii der i den aynta&Mitlax* deduktion operere« æd relater »fc*i ud di««e» aktuell**tloner individerne, ae- done der i den røtdigætiæke deduktion ?U operere« æd k*tgeri*r ®S dl«ee» led.

9

OlfteetoatlXi *rin«i?per.

Grinds per

Plamii.^u/8 nriuloi Af te mllg* løsninger anses d«a fer d«a rigtige, ao» g tver let sispi, et« resultat. Af te maliere løsninger, eø» firer lif« fiinptlt r* saltet e ease s der, fer den rigtige# »ea nedfører det f.»r- j*ert<> ar tf l led l proceduren. Heraf afled««* t. Mmm'JkrtjiaXzmt: Proeduren os hvert af dens led **»* anlægge« sadlede*, at der opnas« det størst anllg« antal satan««* og det aindst smil?« antal S^nleneatsære. «. JfouyLE.klJU^.l:m^^ Baren« en del af »at»rial* fe entydigt tillader »en es«lag, og on anden d*»l af materialet flertydigt tillader denne s«km løsning, generalisere« denne løsnisus til at galt« for -ten flertydig« del af Materialet.